

МАКУЛДАШЫЛДЫ
Кесидтик бирликтин төрдөмү
С.Тилебиева
10-*септембрь* 2019-жыл

(Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим, маданият Министригинин
2002-жылдын 24-апрелиндеги № 199/1 буйруку менен бекитилген)

**К.Чылабиев ятындагы жалпы орто билим берүү мектебинин
титика боюнча комиссиясынын болжолдуу**

ЖОВОСУ

I. Жалпы суроолор

1. Билим берүү мекемелериндеги этика боюнча комиссия Кыргыз Республикасынын Конституциясынын, «Мугалимдин статусу» жана Жалпы билим берүү уюмдары жөнүндө тииттүү Жобонун негизинде түзүлöt.

2. Билим берүү мекемелериндеги этика комиссиясынын негизги милдети педагогика тармагында иштеген кызматкерлердин жүрүм-турумунун нормаларын белгилеп, белгиленген нормалардын сакталышын колдоого алып, чектен чыгып кетпөөсүн көзөмөлдөп туруу менен бирге этикалык норма бузган мугалимдерге чара корүү нормасын аныктайт.

3. Этикалык норманы педагогикалык жамааттын ар бир мүчөсү так сактоого тийиш жана анын функционалдык милдеттерине кирст.

**II Этика боюнча комиссиясынын ишмердүүлүгүнүн
(иш-аракеттеринин) негизги принциптери.**

4. Билим берүү мекемесиндеги этика боюнча комиссия мүчөлору педагогикалык кенеште педагогикалык кызматкерлердин ичинен шайланат.

5. Этика боюнча комиссиянын торагасын комиссия мүчөлору шайлайт. Билим берүү мекемесинин директору жана анын орун басарлары комиссиянын мүчөлору боло алат, бирок этика боюнча комиссиянын торагасы боло алынпайт.

6. Этика боюнча комиссиянын торагасын ушул жааттагы иш-аракети үчүн комиссия мүчөлөрүнүн макулдугусуз жана озунүн каалоосу болмоюнча, ээлеп турган кызматынан баштоотууга болбайт.

7. Этика боюнча комиссиянын жыйналышы эгерде ага анын мүчөлөрүнүн жарымынан көбү катышса ыйгарым укуктуу дөп эсептөлөт.

8. Комиссиянын добуштары бирдей болуп калган учурда тораганын пикири чечүүчү болуп эсептөлөт.

9. Этикалык эрежелердин нормасына;

- Мугалимдин билим берүү мекемесинин иш-чараларынын катышуусу;
- мугалимге жүктөлгөн милдеттерди професионалдык дөңгөлдө таңаткаруу, педагогикалык чеберчилгии жогорулатуусу;
- жалпы кабыл алынган адентүүлүк-етикалык эрежелерин педагогикалык милдетин аткаруу учурunda гана эмес, жумуштаң тышкары учурда да сактоосу
- окуучулар, ата-әнелер жана кесиптенер менен иштешүүдө сыйлык-сыпаалыгы, сабырдуулугу, принциптүүлүгү, маселенин түпкү озөгүн терец билүүгө умтуулусу, сүйлошүү жаткан адамды уга жана анын позициясын кабыл ала билүүсү, ошондой эле, чечим кабыл алуудагы калыстыгы жана жүйбоолүүлүгү менен айырмаланып туруусу;
- озүн сый-урмат менен татыктуу алып жүрүүсү.

10. Мугалимдин этикасына байланыштуу чектөөлөр

Мугалимдин төмөнкүлөргө укугу жок;

- билим берүү мекемелеринде диний, атеисттик үгүт иштерин жүргүзүүгө;
 - ар кандай саясий партиялардын, топтордун иш-аракеттерине катышууга жана улуттук, шовинисттик, милитаристтик идеологияларды жайылтууга;
 - мектеп жашындагы балдарды иш таштоолорго, саясий акцияларга тартууга;
 - окуучуларга зордук-зомбуулук көргөзүүгө;
 - ата-энелердин же башка физикалык, юридикалык жактардан кымбат баалуу белек, акча жана башка сыйлык акы алууга;
11. Этикалык эрежелердин негизинде педагогикалык жамаат професионалдык этика кодексин кабыл алышат.

III. Этика боюнча комиссиянын укугу

1. Педагогикалык жамааттын ичинде этикалык норманын сакталышын көзөмөлдөө менен жагымдуу психологиялык жагдайды тузуп берүүнү, жамаатта ар кандай талаш-тартышты, кагылышууларды болтурбоону жөнгө салат.

2. Мугалимдин намыс кодекси

- Мен, Кыргыз Республикасынын жараны жана педагог катары милдеттенем;
- Кыргыз Республикасынын Конституциясын сактоого, Кыргызстандын символдору: Гимн, Герб, Желекти билүүгө, урматтоого жана муну өзүмдүн окуучуларыма үйрөтүүгө;
- Жогорку професионалдуу адис болууга, дайыма өзүмдүн педагогикалык чеберчилгимди жана квалификациямды жогорулатып турооуга;
- Өзүмдүн жүрүш-турушум, сырткы көрүнүшүм менен окуучуларга, алардын ата-энелерине үлгү болууга;
- Кыргыз Республикасынын «Жашы жете элек өспүрүмдөрдү коргоо» Мыңзамын, балдар укугу жөнүндөгү Конвенцияны таануу жана аткарылышын көзөмөлдөөгө;
- Окуучуларымды сүйүүгө, ар биринен инсанды көрүүгө, алардын интеллектуалдык, моралдык, адеп-ахлахтык жактан өсүүсүнө көмөктөшүүгө;
- Педагог катары чыдамайлуулукту, тартиптүүлүктүү, принципиалдуулукту сактоого;
- Өзүмдү жана балдарды гумандуулукка, сыйлыктыкка, тартиптүүлүккө тарбиялоого;
- Митинг, иш таштоого катышпоого, аргументтүү жана ойлонулган чечимдерди кабыл алууга;
- Окуучуларга, кесиптештерине, жетекчилерге жана ата-энелерге сый мамиле кылууга милдеттенем;